

Udvikling, saa er dette kun en simpel Retfærdighedshandling, som vi altfor længe har skyldt ikke alene Hensynet til ham men til hele Landets Velfærd. Det kan nemlig vanskelig nægtes, at der har vist sig en beklagelig Stagnation i vort offentlige Livs Udvikling i den senere Tid, en Brist paa ny Kraft, som det gælder om at afhjælpe. Vi trænger sikkert til at faa ny Befolkningslag opdyrkede for vor aandelige Ernæring, til — om jeg saa maa sige — at afdække ny, nærende Muld, hvorafter en livskraftig Fremtid kan gro op. Som bekendt forsømmer ingen fornuftig Gartner med visse Aars Mellemrum at kulegrave sin Have, ... og han gør det uden Frygt for det Ukrudt, der altid i Begyndelsen vil skyde op af en saadan ny og ukultiveret Jord, fordi han veed, at hans Planter med deres forøgede Styrke efterhaanden vil faa Bugt med Ugræsset og tilsidst ganske kvæle det. Jeg nærer da heller ingensomhelst Ængstelse for den Kulegravning af vor aandelige Jordbund, som vor Tid er ifærd med at iværksætte. Det skal nok vise sig, at den vil frembringe gode og sunde Frugter, naar efterhaanden en tilstrækkelig inderlig Sammenblanding af de nye og gamle Lag er bleven fuldbyrdet. Enhver, der bidrager hertil, synes mig derfor at gøre en god Gerning baade mod vort Fædreland og for sin egen aandelige Udvikling.“

Provst Tønnesens Ansigt antog pludseligt den lergraa Farve, som det gerne fik, naar hans Blod kom i Kog. Disse Bispens Ord, udtalte i Kapellanens Nærværelse, kunde i denne Sammenhæng kun opfattes som en fuldkommen Godkendelse, ja en ligefrem Forherligelse af dennes og hans Medsammensvornes Handlinger!

„Aa — jeg for min Del har nu ikke ringeste Tillid til denne saakaldte nye Muld,“ sagde han med en Stemme, der dirrede af indeklemt Harme. „Det forekommer mig tvertimod at være lutter goldt Sand eller endnu værre Bestanddele, som vore Dages Almueforherligelse ved Hjælp af den saa lovpriste almindelige Stemmeret graver op paa Overfladen. Bliver Galskaben ved, som den er begyndt, er jeg forberedt paa en skøn Dag at se vort